

Før ekspedisjonen krevde norske myndigheter at Jiri Prusa gikk gjennom flere kurs. I flyet har han med seg utstyr og mat til å klare seg selv i sju dager. Foto: Anna Stjern

73 år er ingen alder for en polferd på 3.000 fot

Over Nordpolen ble navigasjonen i det lille flyet krevende. Nå har Jiri Prusa (73) satt kurs over Grønlandshavet i den samme maskinen.

Personvern

PUBLISERT 11.07.2026 - 05:00

«Jeg er allerede over kysten av Grønland. Har fremdeles rundt halvannen time i luften.»

Jiri Prusa har nettopp skaffet seg Starlink i det bitte lille flyet. Fem timer er gått siden han vinket farvel på rullebanen på flyplassen i Longyearbyen. 73-åringen fra Tsjekkia er halvveis i ekspedisjonen.

De to gangene han har vært på Svalbard tidligere, har vært for å trene til ekspedisjonen i Shark 600-flyet. Myndighetene stilte krav til at han måtte kunne beskytte seg mot isbjørn og overleve en uke i Arktis før han fikk lov til å sette kursen nordover: Fra Pribram i Tsjekkia, via Fastlands-Norge til Svalbard.

Personvern

til Nordpolen, og tilbake igjen. Nå går ekspedisjonen videre til østkysten av Grønland.

– Tolv timer i et småfly som dette er noe ganske annet enn i en jumbojet til New York, sier Prusa mens han begynner å løsne ankrene på flyet.

Shark 600-flyet veier bare et par hundre kilo og har passende nok form som en hai. Foto: Anna Stjern

Den lille maskinen som skal ta han over Grønlandshavet, ligger fortøyd på Svalbard lufthavn med to blyvekter knyttet til hver vinge. Prusa knytter dem løs og sjekker oljen. Med litt hjelp kommer han seg inn i overlevingsdrakten, før han klatrer opp i den lille cockpiten.

Over Nordpolen

Hjemme i Tsjekkia driver Prusa en luftfartsblogg for andre flyinteresserte. Hvorfor han nå har lagt ut på en arktisk ekspedisjon fra Svalbard til Nordpolen, Grønland, Island og tilbake til Tsjekkia i det lille Shark-flyet, synes han er et merkelig spørsmål.

Personvern

den største bekymringen når han skal opp i mikroflyet.

**Før avreise får Jiri Prusa en værrapport fra meteorolog Ine-Therese Pedersen.
Foto: Anna Stjern**

Pedersen rådet ham til å utsette tolvtimersferden tur-retur Nordpolen med en dag. Hun anbefalte ham også å tenke nytt om hvilken lengdegrad han skulle følge.

– Hun hadde helt rett. Det var helt fantastisk.

Det verste en pilot kan møte på en ferd som denne, er frosttåke, forteller Prusa. Frosten fester seg til vingene og kan skape trøbbel for propellen. Med Pedersens hjelp klarte mikroflypiloten å unngå ising.

Totalt fravær av fast sjøis var ikke det Jiri Prusa forventet å se fra luften over Nordpolen. Foto: Jiri Prusa

– Over Nordpolen var det helt klart og skyfritt. Det var bare is, men jeg ble overrasket over at det ikke var noe fast sjøis, forteller Prusa.

Et annen problem som oppstår over polene, er at kart går bananas. Prusa hadde med seg tre ulike navigasjonsenheter på ferden, som alle viste forvrengte avstander og proporsjoner over Nordpolen. Prusa forteller at Svalbard forsvant fra kartet.

I flyet har Prusa med seg både ekstra drivstoff, førstehjelpsutstyr, mat og klær. Luftfartstilsynet stilte også krav om røde bånd over vingene, slik at flyet er synlig i luften. Foto: Anna Stjern

Idet han bestemte seg for å snu, mistet han oversikt over hvilken vei han skulle. Da ringte han en venn i Praha som fulgte med på posisjonen hans.

– Han forklarte at jeg måtte fly 30 grader til venstre, for jeg klarte ikke å skjønne hva som var øst og hva som var vest.

Neste stopp

Helt siden han var tenåring har Prusa flydd. Det startet med seilfly, og har senere utviklet seg til en interesse for alle småfly.

Han forteller at han er nødt til å holde seg i form for å kunne fortsette 60 år senere. Men at det tærer på kroppen å sitte fastspent i den lille cockpiten tolv timer i strekk, er ingen hemmelighet.

– Etter en sånn flyvning faller du nærmest ut av flyet når du har landet.

Jiri Prusa har ingen planer om å legge opp som flyver. Foto: Anna Stjern

På neste etappe av ekspedisjonen Prusa har begitt seg ut på, venter «bare» seks timer over Grønlandshavet.

Prusa må vente på klarsignal fra tårnet i Longyearbyen før han får lov til å lette. Noen minutter etter at et sveitsisk charterfly har forlatt rullebanen, får 73-åringen signalet.

Han vinker farvel og triller ut på rullebanen.

Om seks timer skal han etter planen lande i Nerlerit Inaat på østkysten av Grønland. Takket være Starlink som han har fått montert i flyet, kan Prusa oppdatere de som følger ferdens hans fra bakken.

Før landing i Nerlerit Inaat tikker det inn en melding fra 73-åringen.

«Alt OK», skriver han.

Redaktør og daglig leder

Line Nagell Ylvisåker

line@svalbardposten.no

Resepsjon

79 02 47 00

Abonnement

97 98 49 78

wenche@svalbardposten.no

Annonser

97 98 49 78

marked@svalbardposten.no

Svalbardposten AS
Vei 509-2
9170 Longyearbyen

Postadresse

Svalbardposten AS
Postboks 503
9171 Longyearbyen

Svalbardposten arbeider etter Vær Varsom-plakatens regler for god presseskikk. Vi oppfordrer dem som mener seg urettmessig behandlet i saken om å kontakte oss eller Pressens faglige utvalg.

Svalbardposten har ikke ansvar for innhold på eksterne nettsider som det lenkes til.

Powered by Labrador CMS

Personvern